

عنوان مقاله:

معمای کارلتون کوون: انسان شناس، باستان شناس، یا مامور CIA؟ (نقد روش شناسی و آثار کارلتون استیونز کوون در باستان شناسی پارینه سنگی ایران)

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 20، شماره 6 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

حامد وحدتی نسب - دانشیار گروه باستان شناسی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

کارلتون استیونز کوون از شناخته شده ترین چهره های باستان شناسی پیش از تاریخ ایران است که در حوالی 70 سال پیش به انجام نخستین پژوهش های سازمان یافته در باستان شناسی ایران همت گماشت. برای سالیان متمادی، باستان شناسان ایرانی آثار کوون را مطالعه و اساتید در کلاس درس خود، آنها را تدریس کرده اند. اکنون و پس از گذشت هفت دهه، لزوم بازبینی کارهای کوون بیش از پیش احساس می گردد. در این نوشتار این بازبینی از چندین نگاه انجام گردیده است: مبانی نظری کار میدانی، میزان تخصص گرایی (تطابق تخصص سرپرست با پژوهش)، رهیافت عملی کاوش، نحوه ثبت و ضبط مواد فرهنگی و چگونگی آنالیز مواد فرهنگی. نتایج بازنگری کارهای میدانی کوون در ایران حاکی از این است که وی در رهیافت های نظری و عملی خود دچار ضعف های فراوانی بوده و بیش از آنکه دغدغه انجام صحیح کار میدانی باستان شناسی داشته باشد، بیشتر در پی کشف بقایای اسکلتی انسان نئاندرتال بوده است. از دیگر سوی، نگاهی به کارنامه انتشاراتی کوون، عقاید به غایت نژادپرستانه، در کنار سابقه عضویت نامبرده در ارتش و آژانس اطلاعاتی ایالات متحده (سیا) در جنگ جهانی دوم و جنگ سرد و همچنین پرسشهای فراوان بی پاسخ درباره چرایی انتخاب محوطه های مورد کاوش قرار گرفته در ایران، این فرض را قوت بخشیده که باستان شناسی، اولویت نخست کوون در ایران نبوده است.

کلمات کلیدی:

باستان شناسی، پارینه سنگی، کارلتون کوون، انسان نئاندرتال، سیا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1125763>

